

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Villads, Marie.; af Kildekonen i Søndermarken
[i.e. Marie Villads].

Titel | Title:

Fredensborg

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kbhvn. : Rud. Böhm, [1900]

Fysiske størrelse | Physical extent:

8 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

M. Willadsen.

Fredericborg.

Kth. 1900.

54-82

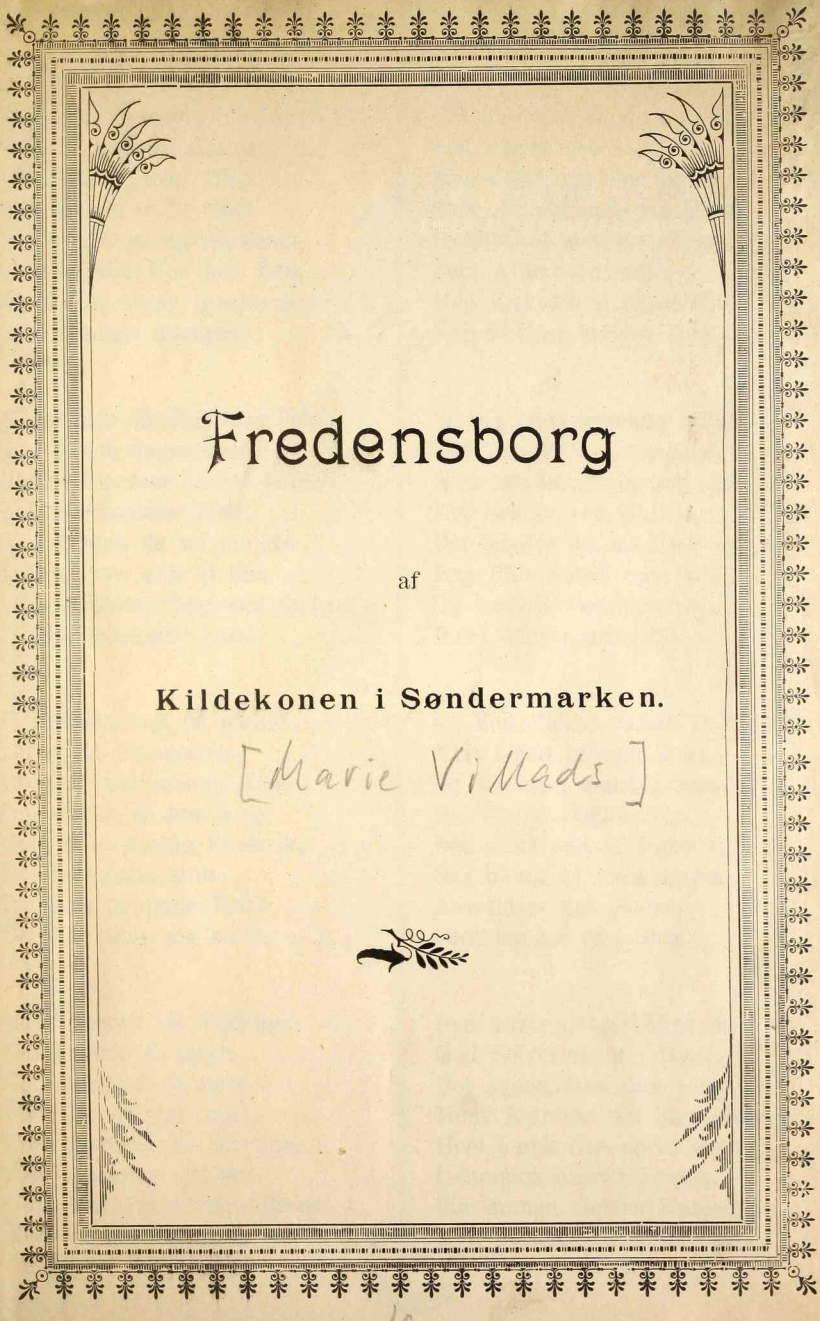
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 154 0801441 9

+ REX

Fredensborg

af

Kildekonen i Søndermarken.

[Marie Villads]

Friedensborg

Kildevand / Søndermarken

Kom! Digtrens lille Engel
I Dag og staa mig bi;
Du viste mig for Øjet
Saa mangt et Trylleri.
Vi delte Fryd og Gammen,
Og sad som Ven hos Ven,
Og det vi skrev tilsammen,
Skal sjunges ud igen.

Kom! sæt dig ved min Side,
Tag Strengeligen med!
Blandt Skovens Lillier hyide
I Aftenstundens Fred.
Vi sammen da vil mindes
Det bedste, som vi kan,
Den dejligste Plet, som findes
I hele Danmarks Land.

O Fredensborg, du gamle,
Du stolte Kongeborg,
Du bær' saa mange Minder
Om Glæde og om Sorg.
Opbyggt af Fjerde Frederik,
Et Herresæde stolt;
Igennem svundne Tider
Du knejsende dig holdt.

Hvad Sagnet os fortæller
Om Fortids Eventyr,
Er underfuldt at høre
For Efterslægten nu.
End vises der en Slotsmø,
Som hugget er i Sten,
Hvis Navn skal være Børes —
Hun var saa skær og fin.

Om hun var Kongens Frille,
Slet ingen ved forvist,
Men dejlig var den Lille,
Som Æbleblomst paa Kvist,
Guldlokket som en Freja,
Som Alperosen sød. —
Men Elskovsrus og Hadet
Var Skyld i hendes Død.

En Nat hun vandred' silde,
Den Jomfru ung og prud,
Hvorhen hun dengang vilde,
Det kender ene Gud.
Der sagdes da, at Dronningen
Bag Pillen stod paa Lur,
Og kastede den Skønne
Imod den haarde Mur.

— Men dejligt staar nu Slottet
Midt i den grønne Eng;
Og Vaarens muntre Sang're
Der bygge Fugleseng.
Der vises end af Marmor,
Saa blank og hvid og ren,
Aarstiders fire Guder,
Som hugget er i Sten.

Den første det er Vint'ren
Med Sølvstænk i Haar;
Det synes, som han sover,
Mens Stormen om ham slaar.
Heel barsk han er at skue
I Stenens haarde Dragt;
For mange danske Konger,
Ved Borgen stod han Vagt.

Men Vaarens milde Flora,
Som selv er mejslet ud,
Tilsmiler Vint'rens Kæmpe,
Som en glad og munter Brud.
Det er, som om der læses
Nu i det varme Blik:
„Vi to har kæmpet sammen,
Og Sejren dog jeg fik“.

Men saa ved venstre Side,
Bag Trappens høje Sten,
Staar Ceres, Høstgudinde,
Med Frugt fra Træets Gren.
Mens hendes Søster, Flora,
Fik Blomst paa Gren og Træ,
Har Ceres samlet sammen
Og høstet Neg i Læ.

Den fjerde det er Bachus,
Den Vinens muntre Drot;
Han kendes nu desværre
Af mange altfor godt.
Her stod han med sin Drue
Ved Dag og Aften lang,
Naar i Ridderborgens Stue
Guldhorn og Bæger klang.

I højre Haand han hviler
Den gyldne Drue sød,
Det syntes, som han smiler,
Mens Bæg'ret om han bød.
Ham dyrked' vore Fædre,
Som drak i Kongens Gaard;
Vi andre er ej bedre,
Vi følger deres Spor.

For Trappens Sten, der ser man
Smaablomsterne i Flor;
De vokse i en Krone,
Som plantet er paa Jord.
Og bag ved Kronen ser man
Det danske Vaabenskjold
Med Hjerter og med Løver
Hist hos Gudinden bold.

Saa kommer Nordmandsdalen
Med Græssets grønne Vang,
Der synger Nattergalen
Sin skønne Elskovssang.
Omkrans't af blaa Violer,
I Ly for svale Vind,
Staar Norges Gut og Jente
Med Smil paa hviden Kind.

Der staar den unge Bonde,
Som pløjed' Norges Jord;
Og Konen fulgte med ham
Herned fra høje Nord.
Her staar i Klæder hvide
Den Norges Landsoldat,
Med Sablen ved sin Side
Og Snoren om sin Hat.

Ved Siden ser man Konen,
Hans Hustru ung og glad,
At staa med Flæskeskinker,
Med fyldte Krus og Fad.
Hun bærer til Soldaten
Alt, hvad han har Behov,
Derfor hun sig fra Fjældet
I Dalen her nedsløg.

Hist staar en gammel Kvinde
Og synes vel tilfreds,
Af Billedet at dømme,
Hun være maa halvtreds.
Hun slide maa og slæbe
Med Brændet paa sin Ryg;
Og saadan gik jeg selv
Gennem onde Tiders Tryk.

Der staa de alle stille
Foruden Sorg og Savn,
Det Sæterfolk fra Norge
Foruden kendte Navn.
Der staar en gammel Bonde
Med laadden, hvid Kabuds,
Og Konen ved hans Side
Med Daasen fuld af Snus.

De vogte nu paa Dalen
Og Kongeborgen hist,
Mens Fuglene de sjunge
En Sætersang paa Kvist.
Da Rigerne var samled',
— Som nu er delt i to —
De skænket blev som Gave,
For Dalen at bebo.

Da gennem Tider Baandet
Og Unionen brast,
De stod paa Stenens Sokkel
I Nordmandsdalen fast.
I være skal et Minde,
Et Venskabsbaand i Nord,
Der Hjærterne skal binde,
Om skilt er Land og Jord.

Du Sætermand og Kone,
Som i hist Lunden staar,
Om Eder Sangen tone,
Det bedste jeg formaar:
I kom fra høje Fjælde,
Som Folkegave prud;
Men ej jeg kan fortælle,
Hvem Jer har mejslet ud.

Dog skønnest af det skønne
Er Kongebroen der,
Hvor Bølgerne fortælle,
At fordums Konger her
Afkasted' Kronens Byrder
Og Purpurkaabens Glans,
Og sad som kælnes Hyrder
Under Bøgekronens Krans.

Men saa til højre Side
— Hvor Rævehunnen bor,
Og lærer sine Unger
At boltre sig paa Jord —
Staar Pavilloner tvende,
Hvor Hoffet drak sin The;
Det er Fortids Minde,
Som nok er værd at se.

Et Stenkast fra Pavillonen,
I Ly af Skovens Trær,
Som Guldets Glans at skue
Staar Kejserhallen der.
En Bjælkehal fra Rusland
Saa kunstnerisk og stor;
Slig Bygningsværk som dette
Saas aldrig før i Nord.

Hist viser sig en Grotte
Paa haard og stenet Grund,
Den Sjette Frederik maatte,
I Tiden streng og ond,
Med egne Hænder bygge
Af kolde, haarde Sten;
Den skulde ham betrygge
For Had og Svig og Meen.

Men Skipperhyttens Ynde
Er fængslende især,
Følg med en Gang i Tanken
Ved Solnedgangen der:
Fra oven os tilsmiler
En Aftenhimmel rød,
Naar Solen daler ned,
Som en glimrende Glød.

O se, hvor hist i Verden
Dens straalrige Skin
I Nøddebo Kirke
Nu lister sig ind.
Det er ret som et Sølvhav
Paa grønklædt Skraanings Ryg,
Endskønt det kun er Taagen
Af Mosekonens Bryg.

Bag Skyen nu en Maane
Har sneget lidt sig frem,
Og Granerne de blaane
I Gribskovens Hjem.
Da klukker det saa dejligt,
— En Stemme, sød og kær —
En Nattergal, der fløjter,
Os sidder ganske nær.

Saa kommer vi nu hen
Til en Løvhælvning smuk; —
Tys! — hørtet der nu ikke
Fra Kronerne et Suk,
Hel dejlig er jo Dalen,
Som vi nu faar at se;
Men hvortor skal den kaldes
For Sukkenes Allé?

Her stormer det fra Søen,
I Skoven tungt og hult,
Har Sorgernes Gudinde
I Dalen mon sig skjult?
Hvem véd, om ikke Konger
Og Fyrster her har lidt
Og sitret og bævet
Og kæmpet og stridt.

O skønneste Allé!
Hvortor lyder end dit Suk
I Vindens sagte Hvisken?
— Du er jo dog saa smuk.
Du, ligesom vi Gamle,
Paa Minderne er rig;
Mon det var derfor Sukket
Til Stednavn blev for Dig.

Nu Nattergalen klukker
Saa sælsomt og saa sødt,
Paa Vejen har ej skønnere
Syn vort Øje mødt.
Du sikkerlig ej gætter,
Hvad nu vi faar at se:
Det bedste Sted af alle
Er Kyssenes Allé.

Der vanker om en Skytte
Blandt Blomster smaa og Skud
Med Bue og med Pil —
Det er Kærlighedens Gud.
Han farer hen som Vinden
Saa sagte over Eng,
I Kaadhed er han dog
Som den allervildeste Dreng.

Hans Vinger, de er hvide,
Halv Engel og halv Mand,
Hans Smil, det kan jo daare
Hver Alder og hver Stand,
Hans Streng, den er af Guld,
Men hans Pil er dog af Staal,
Hans Skud det saarer Hjertet
Og fejler ej sit Maal.

Han skød paa vorø Fædre
I Hundreder af Aar,
Og endnu som Yngling
I Kyssets Lund han gaar.
Hans Kind den kan ej blegne
For selve Tidens Tand,
Og derfor er han farlig
For Kvinde som for Mand.

Men hvem var mon de første,
Der Stedet gav sit Navn?
Og hvem var det som fordum
Sad trygt nok Favn i Favn?
Sad Struense mon her
Med sit gyldne Kors paa Bryst,
Og drømte sødt om Elskov
Og brødefulde Lyst?

*Og gik mon under Linde
Kong Christians skønne Brud
At mødes med sin Elsker
I Nattens Mørke ud?
Naar det var tyst og stille
Og Nattergalen slog,
Ved Fuglens søde Trille,
De glemte Dyd og Tro?

Og gik de derpaa begge
Til Sukkenes Allé,
For sorgfuldt her at drømme
Om Fremtids tunge Vé?
O, svar mig dog, du Amor,
Du hørte vel det Suk,
Og var vel dog til Stede
Ved Skarpretterens Hug.

Du fulgte vistnok med
Til den lille tyske By,
Hvornede den Forfulgte
Da fik et stille Ly.
Hvor kunde du dog skyde,
Saa rædselsfuldt et Skud,
Og endnu bære Navnet
Af Kærlighedens Gud.

Men ej det kan os nytte
At føre mer' Kritik,
Du binder dog tilsammen
De Ofre, som du fik.
Du føres vist af Skæbnen,
Der er saa kold og haard;
For den maa alle bøje,
Saasnart den til os naar.

Man ved vel ej saa nøje,
Om det er Digt og Tant,
Men hvad vi har for Øje
Derude nu er sandt.
Hvor Fuglesangen toner
Hver Sommerdag saa skøn,
Dér, under Bøgens Kroner,
Staar Fredensborg i Løn.

Og Blomster smiler stille —
Saa fængslende især,
Man ser blandt dem en lille,
Som Prisen for dem bær'.
Den kan slet ikke prunke,
Som Rosen underskøn;
Men Digt're om den sjunge —
Den staar i Engen grøn.

Den vokser saa beskeden
Langt under vilde Tjørn,
Den smykker Fuglereden
For Lærkens unge Børn;
Den tidt i grønne Enge
Staar, som ved alfar Vej,
Og Navnet bar den længe,
Som venlig Glemmigej.

Det Navn skal ofte klinge
Med en huldsalig Røst,
Naar Skibet Venner bringe
Bort til en fremmed Kyst,
Og tag det med som Minde
Om Hjemmets Blomsterflor,
Da Tanken skal jer binde
Til Folket her i Nord.

Men sælsomt ruller Tiden
Med Glæde, Sorg og Savn;
Skøndt Blomsten den er liden,
Ej glemmes dette Navn.
Det Navn kan Venner binde,
Naar man vil drage bort:
Forglem mig ingensinde,
At skilles er saa haardt.

Saa lad da alt det skønne,
Der ses ved Esrom Sø,
Engblomsten fra det grønne
Nu være Vaarens Mø;
Skønt fattig og saa ringe
Og ofte traadt med Fod,
Skal Navnet stødse klinge
Om Glemmigejens Tro.

Marie Willadsen.

